

50ct.

vierde jaargang nr. 4, 16 augustus 1969.

VIETNAM BULLETIN

**MEER TROEPEN
DAN OOIT**

!!

**AMERIKAANSE TROEPEN
IN VIETNAM:**

in januari 1969 : 532.000

2 augustus 1969 : 537.000

Versijnt om de 14 dagen

Redactie/administratieadres: Vietnam Bulletin, p/a ASVA
Weesperstraat 51, Amsterdam
Gironummer 1281198, tnv Vietnam Bulletin. Abonnement
f 5,- per half jaar, met stuitziggende verlenging. Buitenland
f 7,- per half jaar. Losse nummers f 0,50 (België f 7,-)

Redactie: Jan Boonstra Benno Groeneveld
M. van Dullemen Tineke Nijenhuis
W. de Graaff Queenie Stevens

HET NBF VRAAGT LINKS IN AMERIKA: "WAAR BLIJVEN JULLIE NU WE JULLIE WERKELIJK NODIG HEBBEN?"

FRANZ SCHURMANN

(Ramparts, augustus 1969)

Franz Schurmann is professor geschiedenis en sociologie aan de Universiteit van Californië in Berkeley. Hij schreef: 'Ideology and Organization in Communist China' en was één van de schrijvers van 'The China Reader'.

In de laatste helft van april van dit jaar kreeg ik een serie dringende boodschappen van het Zweedse internationale 'Liaison Committee', waarin me gevraagd werd een 'spoedconferentie over actie met betrekking tot Vietnam' bij te wonen van 16 tot 18 mei. Net zoals anderen die uitgenodigd waren, weifelde ik. Stockholm was te ver weg; ik had geen geld om de dure vliegtickets te betalen; wat zou een conferentie uit kunnen richten? En waarom een 'spoedconferentie over actie'? Hoewel ik ergens in mijn achterhoofd nog wel het idee had dat de oorlog nog steeds aan de gang was en dat Nixon vastbesloten was Zuid-Vietnam in zijn greep te houden, gaf al het gepraat over onderhandelingen mij toch het idee dat dit misschien toch wel de laatste akte van het drama zou zijn. De dagen die ik, in het bijzonder met de Vietnamezen, in Stockholm doorbracht, waren zo plezierig dat ik maar moeilijk aan de oorlog kon denken. Ik heb nooit mensen ontmoet die er minder kriegshaftig uitzagen dan de Vietnamezen van het Nationale Bevrijdings Front (NBF) en de Democratische Republiek Vietnam (DRV), hoewel velen van hen jarenlang als guerrilla's hadden gevochten. De Vietnamezen vroegen de Amerikanen alleen maar om steun voor hun tien punten, en ze spraken niet vaak over de gruwelen van de oorlog.

Ik kan ook nu nog niet begrijpen waarom er geen crisis-sfeer hing in Stockholm. Ik begrijp helemaal niet waarom de Vietnamezen, die met een groot aantal uit Parijs, Hanoi en uit het oerwoud van Zuid-Vietnam waren gekomen, niet in de bijeenkomsten een stemming schieden van 'er moet vlug iets gebeuren'. Toch had ik voorbereid moeten zijn op deze kalme, deze rust, omdat ik in Hanoi hetzelfde had ervaren.

Nu pas, in Londen zijn de redenen voor de spoedconferentie over actie mij duidelijk geworden. De Herald Tribune van vandaag (5 juni) meldt dat er in mei een record gevestigd is in het aantal aanvallen van B-52's op Zuid-Vietnam. Het witboek van de Quakers, uitgegeven op 5 mei, zegt het op zo'n typische rustige manier: "Alles bij elkaar genomen is het uiteindelijke resultaat van de Amerikaanse inmenging niet de redding van Vietnam, maar het gaaft steeds meer op zijn dood lijken." Amerika, dat herhaaldelijk een overwinning ontzegd is, heeft nu voor de eind-oplossing gekozen: de vernietiging van Zuid-Vietnam.

Ik verwachtte in Stockholm Vietnamezen te vinden die duidelijk de slachtoffers waren van Amerikaanse verschrikkingen, maar in plaats daarvan vond ik mensen die bijzonder menselijk waren, de laatsten die je als 'slachtoffers' zou kunnen zien. De Vietnamezen wisten dat alle aanwezige Amerikanen politieke opvattingen

hadden die veel verder gingen dan steun aan de Vietnamezen. Wij waren voor afbraak van het Amerikaanse wereldrijk en zijn op volkenmoord ingestelde oorlogsmachine, en voor een radicale omvorming van de Amerikaanse maatschappij. Zelfs vóórdat de tien punten bekend werden gemaakt, waren wij voor de onvoorwaardelijke terugtrekking van alle troepen van de Amerikanen en hun satellieten uit Vietnam, voor de ontbinding van de dictatuur in Saigon, en voor een einde aan de vernietigingsoorlog. We hoefden niet naar Stockholm te komen om dat te zeggen. Maar tijdens de gesprekken merkte ik dat de Vietnamezen vooral die Amerikanen wilden zien die sinds het begin van de Amerikaanse agressie op grote schaal tegen Vietnam, voor hun zaak gevochten hadden. In die jaren waren er vriendschapsbanden gegroeid tussen de Vietnamezen en Amerikanen. De Vietnamezen wilden zeker weten dat die banden nog bestonden. Veel Amerikanen zullen vinden dat dit naïef en/of niet echt klinkt, maar het vloeit direct voort uit een manier van handelen die de Vietnamezen de kracht heeft gegeven om het machtigste land ter wereld te weerstaan. Ze hebben lang geleden ontdekt dat een beweging bestaat uit mensen, die directe banden hebben in hun strijd voor een gemeenschappelijke zaak.

De Vietnamezen geloven dat ideeën en invloeden voornamelijk verbreid worden door persoonlijk contact. Dit kan voortvloeden uit hun Confucius-traditie, maar waarschijnlijker is dat het gegroeid is uit vele generaties ervaringen in de politiek en oorlog. Wat is een guerrillabeweging anders dan netwerken van menselijke banden? Douglas Pike, vroeger een ambtenaar van de USA (de officiële Amerikaanse voorlichtingsdienst - vert.), geeft in zijn boek 'The Viet Cong' een beeld van de Vietcong als een georganiseerd wapen, waar mensen gemanipuleerd worden door middel van ideologie, indoctrinatie, bevelen, dwang, terreur, enz. Volgens de traditie van politicoologen toont hij de oorlog als zeer abstract. En voor de Amerikanen is de oorlog in Vietnam inderdaad zeer abstract - behalve voor diegenen die opgevoerd worden op de ontelbare 'hamburger hills'. De piloot van de B-52 gooit zijn bommenlast op iets daar beneden en vliegt terug naar zijn officiersclub in Thailand. Maar dat abstracte is essentieel voor de manier waarop de Verenigde Staten de oorlog willen voeren. De Vietnameese oorlog heeft het karakter van volkenmoord gekregen door de technologie, die alle directe banden verbreekt tussen de makers en gebruikers van wapens, en de mensen die zij doden. De afschieting van de Vietcong als een deel van een organisatie maakt het makkelijker hem van een afstand te doden. Maar de Amerikanen worden het meest onmenselijk door dit soort oorlog, niet de Vietnamezen.

Maar de militaristen in Vietnam en de fascistien in onze eigen politiek zijn niet de enigen die met abstracte termen werken. Wij van links spreken ook abstract van 'de beweging', 'het systeem', 'de strijd'. Op de conferentie in Stockholm probeerden wij de Vietnamezen te verzekeren dat, hoewel Vietnam niet meer het

centrale punt is van links, de golf van afbraak in de Verenigde Staten en de sociale kosten van de oorlog voor Nixon verhoogt en hierdoor direct bijdraagt tot de beëindiging van de oorlog. Iedereen is nu tegen de oorlog, behalve de militaristen die er belang bij hebben. We legden uit dat Vietnam nu een punt van de liberalen is geworden, en dat links verder is gegaan door direct tegen het systeem te vechten: het aanvallen van het militair-industrieel complex, het richten van de aanvallen op het tot instituut verheven racisme - kortom de naden van het systeem kapot trekken.

De Vietnamezen apprecieerden deze analyse, maar ze stelden toch vele vragen over speciale acties gericht tegen de oorlog: Weigeren dienstplichtigen en soldaten nog steeds in Vietnam te vechten? Wie schrijven en demonstreren tegen de oorlog? Wat zeggen de mensen van het NBF? ("Ze maken nog steeds groepjes over de Vietcong zonder gezicht.") Voor hen was het niet genoeg dat de helft van het Congres eist dat de oorlog beëindigd wordt, dat de publieke opinie wil dat Amerika uit Vietnam terugtrekt, dat de beurs volgens een vast patroon reageert op berichten over escalatie of vrede in Vietnam (een zo vast patroon is in jaren niet voorgekomen). Ze waren niet gekomen om deze analyses te horen; die kenden ze al uit de Amerikaanse massamedia. Ze waren gekomen om de Amerikanen te vragen hoe, het Nationale Front voor de Bevrijding van Zuid-Vietnam, te steunen.

De belangrijkste toespraken op de conferentie waren die van mevrouw Nguyen Thu Binh, Nguyen Minh Vy en Noam Chomsky. Mevrouw Binh sprak als leider van een beweging, die in jaren van strijd een politieke en morele identiteit gekregen heeft. Zij sprak over de wrede daden van de oorlog en over de onderhandelingen in Parijs. Chomsky sprak als individu, zoals de meeste Amerikaanse sprekers. Hij vertegenwoordigde geen beweging, alleen zijn eigen staat van dienst van overpeinzingen en actie tegen het Amerikaanse imperialisme en militarisme.

In de volgende ontmoetingen met de Vietnamezen spraken wij weer als individuen en zij als leden van een beweging. Wij kibbelden onderling en dat verontruste de Vietnamezen. Maar wat hen het meest dwars zat was het egoïsme van de Amerikaanse 'beweging', zijn onvermogen om zich te verenigen om het punt van de oorlog en de strijd van het NBF. Zij wisten dat de Amerikaanse maatschappij een revolutionaire periode doormaakt en dat links belangrijke binnenlandse zaken te doen heeft (zoals onderdrukking in de ghetto's, wredeheid van de politie). Ze verwachtten niet van ons dat wij dit opgeven. Maar ze geloven vast, dat de oorlog en de strijd van het NBF de belangrijkste zaak is voor links overal in de wereld en dat dit links, in ieder geval tijdelijk, kan verenigen.

De Vietnamezen spraken maar weinig over de onderhandelingen in Parijs, maar Nguyen Minh Vy van de delegatie van de DRV, zei: "De oorlog is wreed, maar de onderhandelingen in Parijs zijn wreed." Mevrouw Binh zei hetzelfde. Voor de Amerikaanse onderhandelaars zijn de discussies een spel, dat ze zo handig mogelijk moeten spelen; na de zittingen kunnen ze weer naar hun cocktailparties terug. Voor de Vietnamezen zijn de onderhandelingen een onderdeel van de strijd van hun landgenoten in Zuid-Vietnam. Het NBF heeft duidelijk gemaakt dat het niet verder wil gaan dan de tien punten; er zijn klaarbijlijk mensen in hun eigen gelederen die menen dat deze punten al te ver gaan.

De stelling van de Amerikanen, voor zover men dat kan beoordelen, is dat een 'wederzijdse terugtrekking' moet plaatsvinden van alle 'niet-Zuidvietnamese' troepen uit Zuid-Vietnam vóórdat er verkiezingen ge-

houden kunnen worden. De Amerikanen hebben zich natuurlijk vaag uitgedrukt over de rol van het regime Thieu-Ky (wardoor 'president' Thieu blijkbaar vertrouwd is). Mevrouw Binh gaf in een heftige toespraak een samenvatting in drie punten van de reactie van het NBF op de acht punten van Nixon: 1) het NBF zal nooit akkoord gaan met wederzijdse terugtrekking; 2) de Verenigde Staten zijn nog steeds even verbonden met het regime Thieu-Ky-Huong als tevoren; en 3) de Verenigde Staten verheffen de oorlog in plaats van deze te verminderen. Haar woede was het grootst toen ze zei, dat de voorstellen van Nixon 'manoeuvres' waren om Vietnamezen tegen Vietnamezen te laten vechten onder bevel van de Amerikanen.

De echte opvattingen van Washington schijnen te zijn: alle geregelde troepen van de vijand zijn 'Noordvietnamezen'; guerrilla-eenheden zijn 'Zuidvietnamezen'. Maar omdat de guerrilla's zo langzamerhand een goed georganiseerde troepenmacht zijn geworden, zou aanvaarding van de Amerikaanse definitie van 'niet-Zuidvietnamezen' betekenen, dat bij wederzijdse terugtrekking alle strijdkrachten van het NBF zich uit Zuid-Vietnam terug moeten trekken. Als de Amerikanen en hun satellieten zich ook terugtrekken, blijft het leger van de republiek Vietnam over als de enige troepenmacht in Zuid-Vietnam. Hoe laag het moreel ook is, hoe bang en onvoldoende dit leger ook is, het zou waarschijnlijk genoeg kracht kunnen opbrengen om zijn macht uit te breiden over het door oorlog verwoeste plateau land als het NBF zich eenmaal teruggetrokken heeft. Wederzijdse terugtrekking klinkt zo redelijk. Wat het in werkelijkheid betekent, is een oproep tot de Vietnamezen om hun wapens neer te leggen en zich over te geven.

Aan de andere kant betekent het voorstel van het NBF om de Vietnamezen zelf het probleem van hun eigen strijdkrachten in Zuid-Vietnam op te laten lossen, een automatische overwinning voor het NBF. Ondanks het feit dat ze een miljoen man onder de wapenen hebben, zou het Zuidvietnamese leger in elkaar storten als de Amerikaanse steun wordt weggenomen. Nieuwsmedia, die sympathie staan tegenover Washington, hebben onlangs hun uiterste best gedaan om het Zuidvietnamese leger in een gunstig daglicht te stellen (misschien kunnen de Amerikaanse troepen teruggetrokken worden als ze lasten op zich kunnen nemen!); maar het ware beeld is de laatste vijftien jaar niet veranderd. De Verenigde Staten hebben nog steeds niet ingezien dat de Vietnamezen de dapperste en hardste mensen ter wereld kunnen zijn, als ze voor hun eigen land vechten maar dat ze, als hen wordt gevraagd hun bloed te vergieten voor een buitenlandse heerser, de allerslechte soldaten zijn.

Het tien-punten voorstel van het NBF kan samengevat worden in drie basis-eisen: 1) de Verenigde Staten moeten beginnen met het terugtrekken van hun troepen uit Zuid-Vietnam; 2) ze moeten instemmen met de vorming van een coalitie-regering om de huidige marionettenregering van Thieu, Ky en Huong te vervangen; en 3) ze moeten de oorlog duidelijk verminderen. Het eerste en het laatste punt zijn altijd geëist door het NBF, maar het toestemmen in een coalitie-regering is nieuw. Washington dat weet hoezeer het bijgedragen heeft tot de vernietiging van de politieke bewegingen in de Zuidvietnamese steden (in het bijzonder de Boeddhisten), vreest dat een coalitie-regering alleen maar een voorspel zal zijn tot een volledige overname van de macht door het NBF als de Amerikaanse strijdkrachten eenmaal weg zijn. Die vrees is waarschijnlijk gerechtvaardigd. Aan de andere kant is het NBF, ondanks het feit dat het al een coalitie is (iets dat in het Westen vaak geminshalveer wordt het hoofd wordt gezien), altijd overwegend een beweging van de boeren-

bevolking geweest. Om met succes te regeren in een nieuw Zuid-Vietnam moet het de steun hebben van de brede politieke stromingen in de steden, die zich in het verleden hebben geëit in de bewegingen van Boeddhisten en studenten. De sociale en politieke realiteiten van Zuid-Vietnam zullen waarschijnlijk maken dat een coalitiegeregering van verschillende gematigde en radicale stromingen de enig mogelijke regeringsvorm is in dat land.

De toespraak van Nixon leek een antwoord te zijn op de tien punten van het Bevrijdingsfront; hij stelde acht punten ter bespreking in Parijs. De toon van de toespraak werd gekarakteriseerd door één belangrijke zin: "... we moeten aantonen... dat een confrontatie met de Verenigde Staten duur en niet lonend is." Nixon zegt duidelijk dat Amerika het zich niet kan veroorloven een oorlog te verliezen. Dat betekent dat het zich niet kan veroorloven de oorlog in Vietnam te verliezen. De Vietnamezen hebben dikwijls aangeboden de Verenigde Staten met er te laten vertrekken uit Zuid-Vietnam. Maar Nixon heeft duidelijk gezegd dat de VS geen vermoede nederlaag zal aanvaarden. Hij zei: "Als we onze pogingen in Vietnam eenvoudig staken, zou de zaak van de vrede de schade niet kunnen overleven die het vertrouwen van andere landen in onze betrouwbaarheid gedaan zou zijn." Amerikaanse regeringsleiders hebben dezelfde verklaringen afgelegd sinds het begin van de koude oorlog. Na een Amerikaanse nederlaag beginnen de domino's te vallen....

Deelnemers aan de Stockholm-conferentie wezen op het feit dat vele Amerikaanse bladen al hebben opgemerkt: dat de oorlog belangrijk is uitgebreid sinds de regering

Nixon aan het bewind is gekomen. B-52 bommenwerpers laten vernietiging neerdalen op Zuid-Vietnam op een schaal, die in geen enkele andere oorlog is voor-gekomen. Kolko merkte op, dat B-52's in de eerste negen maanden van 1968 2 miljoen kraters van ongeveer 4,5 bij 7 meter hadden gemaakt in Zuid-Vietnam. I. F. Stone meldde in zijn blad van 19 mei 1969, dat B-52's in januari 1969 129.700 ton bommen hadden geworpen op Zuid-Vietnam, het hoogste aantal ton in een maand sinds het begin van de luchtoorlog. Als deze aanvallen met dezelfde hevigheid worden voortgezet, zal het aantal kraters in 1969 verdubbeld zijn. Gevechten op de grond, door de Amerikanen begonnen, zijn in aantal toegenomen.

Hoewel het niet onmiddellijk opviel in de woordenstroom, was het antwoord op de eis van het NBF tot de-escalatie duidelijk: verhevig de oorlog, maar doe het stilletes. Dat beviel de militairen. Maar Nixon kent de beperkingen van de Amerikaanse macht in Vietnam heel goed. Hij weet dat het 'snel stijgende optimisme' van de laatste maanden van 1968 verschoord werd door het offensief van het NBF na Têt. Het aantal Amerikaanse doden steeg op dramatische wijze en de Amerikaanse troepen werden weer in een verdedigende positie gedrongen. Hij weet, dat de overwinning niet op het slagveld behaald kan worden. De eerste reactie van mevrouw Binh op de voorstellen van Nixon was ze te schikken onder het hoofd 'manoeuvres'. Manoeuvres, dat woord kwam telkens terug in de bijeenkomsten in Stockholm. De Vietnamezen zelden telkens weer, en overtuigend, dat het doel van Nixon in Zuid-Vietnam niet anders is dan dat van zijn voorgangers: Zuid-Vietnam onder Amerikaans beheer

te houden en een marionettenregering in stand te houden in Saigon. Alleen de middelen zijn veranderd. Als Nixon vastbesloten blijft een militaire overwinning te behalen in Zuid-Vietnam, zoals hij in zijn rede aangeeft, dan zal de regen van vernietiging neer blijven dalen op de Vietnamezen. En naarmate de oorlog een meer technisch karakter krijgt, krijgt hij ook duidelijker het karakter van volkenmoord. Het handige manoeuvre van Nixon maakt het moeilijk dit in te zien, en doet opnieuw de hoop opleven dat het einde van de oorlog nabij is. In werkelijkheid zijn vier miljoen mensen (een derde van de Zuidvietnamese plattelandsbevolking) van het land verdreven door de Amerikaanse bombardementen en naar de stad gegaan. Saigon is de dichtstbevolkte stad in de wereld geworden. Het doden, bombardeerden, uit hongeren en het voorkomen van ziekten is groter dan door de Duitsers in de tweede wereldoorlog is veroorzaakt.

Het antwoord van de Amerikaanse linkse beweging op de oorlog is een steeds toenemend aantal guerrilla-achtige acties gericht tegen het systeem. Afzonderlijk hebben ze niet zoveel resultaat, maar samen ligger ze toch de rottende zweren van de Amerikaanse maatschappij bloot. Vietnam heeft het ontstaan van revolutionaire bewegingen in Amerika versneld. Maar de Vietnamezen willen weten wat het verband is met Vietnam, hoe het helpt een einde te maken aan de volkenmoord, die op hun volk gepleegd wordt. Ik geloof dat links een belangrijke denkiout maakt aangaande Vietnam: men wilde niet geloven dat Vietnam echt een belangrijk punt is voor de Amerikaanse heersende klasse. Door de normale marxistische interpretatie van het imperialisme te aanvaarden, werd aangenomen dat de oorlog in Vietnam gevoerd werd voor de verdediging van imperialistische economische en politieke belangen. Omdat men geloofde in de redelijkheid van de heersende klasse werd verder aangenomen dat, als het economische nut op korte termijn van de oorlog eenmaal verminderd zou zijn, de heersende klasse aan de regering opdracht zou geven de oorlog te beëindigen; de staat is tenslotte slechts het instrument van de heersende klasse. Er schuilt een element van waarheid in dit alles. Naarmate de crisis van de betalingsbalans groter is geworden en de inflatie uit de hand dreigt te lopen, hebben zakenlieden de druk van de heersende klasse sterker in belang afgenomen. Er is op het ogenblik geen economische reden ter verklaring van de volkenmoord in Vietnam.

Er is echter een zeer belangrijk punt in de oorlog in Vietnam, dat er van het begin af aan geweest is, en nu van het grootste belang is geworden: heeft Amerika de macht een volksrevolutie te vernietigen? Vanaf de eerste wereldoorlog heeft Amerika geleefd met uitbarstingen van een ziekelijke vrees dat donkergekleurde, armeren horden uit de schuilplaatsen van het Oosten aan zouden komen stormen en 'het door God uitgekozen land' zouden overmeesteren. Een paradox: ze dachten dat de Duitsers in de eerste wereldoorlog deel uitmaakten van die dreigende golf. Ze noemden de Duitsers 'Hunnen', 'Tutoon-Oosterlingen'. Na de oorlog werden de 'grote horden' 'rood', toen het er op leek dat de revolutie zich vanuit Moskou uitbreidde. Tijdens de regeringsperiode van de liberalen, beginnend met Roosevelt, ontstond een nieuw vertrouwen dat de donkere volken misschien toch nog bekeerd kunnen worden tot het licht, en men hoopte zelfs dat 'rood' 'roze' zou kunnen worden en tenslotte zelfs 'wit'. Maar toen de periode van rustige dekolonisatie gevolgd werd door sociale revoluties in de arme landen (waarvan Cuba en

Vietnam de meest dreigende waren) kwam de oude angst weer boven. Nu strekt de sociale opstand zich zelfs uit tot in de ontwikkelde landen in de vorm van opstanden van minderheidsgroeperingen en studentenbewegingen. Er zijn geen aanwijzingen voor het afnemen van deze golf van opstanden. Naarmate de arme landen armer worden en militaire dictaturen hen vaster in hun greep krijgen, stijgt de druk van revoluties. Naarmate steden en universiteiten meer in verval raken in de ontwikkelde landen, komt er materiaal voor nieuwe opstanden.

De Amerikanen hebben de Vietnamezen effectief weerstand zien bieden aan het machtigste land ter wereld. Ze hebben gezien dat een opstand uitgroeit van rebelle tot revolutie tot georganiseerde militaire acties op grote schaal. Ze hebben gezien dat hun eigen mogelijkheden afnemen, in het bijzonder op het gebied van mankracht. Hun laatste wapen is de techniek, in het bijzonder vanuit de lucht. Als ze niet kunnen winnen, of in ieder geval een duidelijk voordeel kunnen behalen op de Vietnamezen door middel van de techniek, WAT ZULLEN ZE DAN MOETEN DOEN ALS ER ANDERE VIETNAAMS ONTSTAAN?

De Vietnamezen geloven dat de oorlog in Vietnam de belangrijkste kwestie is waar links mee te maken heeft. Het Pentagon geloofd dat het testen van een tegen opstand gerichte tactiek uitgaande van de techniek, van levensbelang is voor Amerika's verdediging. Het zou graag vertiers proeven nemen zonder meer weerstand op te roepen: verlaag de kosten in mensen, geld en materiaal; vermijd de mensen in het harnas te jagen door te zwijgen over de vervoestingen; laat Nixon manoeuvre in Parijs en elders. Vietnam is dan misschien niet de belangrijkste kwestie voor Amerika's zakenlieden, het is het punt van het Pentagon. Nog nooit sinds het einde van de tweede wereldoorlog is er zoveel druk uitgeoefend op het Pentagon als nu. Noot is de tegenstand tegen de oorlog in Vietnam zo groot geweest. De enige maastaf voor het resultaat van die tegenstand is of het niveau van de oorlog daalt. Het is onnodig te zeggen, dat als de volkenmoord voltooid is, tegenstand er niet meer toe doet.

Een paar jaar geleden vertelden de regering en haar verdedigers het Amerikaanse volk dat Vietnam een proef was met Mao Tse-tung's theorie van nationale bevrijdingsoorlogen. Amerika moest daarom de Chinese en alle andere economische factoren, die bij Kennedy en Johnson een rol speelden) als uitleg voor de oorlog sterk in belang afgenomen. Er is op het ogenblik geen economische reden ter verklaring van de volkenmoord in Vietnam.

In 1959 schreef Maxwell Taylor van het Amerikaanse leger (later voorzitter van de verenigde chefs van staf van onder Kennedy en daarna ambassadeur in Saigon) een boek, 'The Uncertain Trumpet', waarin hij pleitte voor een uitbreiding van de conventionele bewapening om het hoofd te kunnen bieden aan een 'beperkte oorlog'. Hij redeneerde, net zoals Kennedy, dat de stellingen van Dulles over vergelding op grote schaal eigenlijk papieren tijgers waren. De Verenigde Staten zouden, zelfs met een zeer groot nucleair overwicht, geen kernoorlog beginnen en hierdoor zouden de communis-

HET MEDISCH COMITE NEDERLAND-VIETNAM ONTVING IN DE MAAND JUNI GIFTEN VAN:

f 5, - van: N.S.; T.B.; M.A.v.Z.; E.H.O.H.; A.L.; J.V.d.L.; J.v.d.H.; D.H.; J.D.; A.W.D.; J.L.W.H.; A.T.B.; H.Z.; K.M.; L.K.W.B.; V.B.; Ph.B.S.

f 10, - van: B.C.I.J.; H.S.; E.P.M.J.S.; K.H.O.; F.G.E.-M.; H.d.N.-L.; J.M.; A.d.B.; C.H.G.W.; H.O.v.O.; D.G.G.; P.v.T.-d.B.; G.A.S.; J.S.H.; F.J.A.v.S.; N.C.D.v.d.H.; G.H.; D.K.; B.B.-P.; H.B.; D.v.d.P.; J.C.S.; J.M.A.A.v.d.M.; A.H.M.R.V.; M.J.H.P.; K.E.d.H.; J.C.v.R.; E.A.M.S.; C.W.B.; J.M.G.; M.H.v.S.; A.C.; M.M.; H.Th.S.; Th.A.M.v.d.H.S.; J.B.; D.I.E.; R.N.; P.W.W.; J.G.; G.C.D.; W.E.S.-S.; J.O.

f 25, - van: J.v.d.W.; H.J.M.S.; H.R.W.; R.H.K.; P.H.E.M.v.B.-E.; E.M.; L.M.v.d.M.; J.B.; J.R.v.d.L.; A.P.C.Z.; W.J.K.; F.A.C.N.; M.W.B.L.; H.A.P.C.O.; G.A.L.; M.H.; H.H.S.-v.d.H.; L.S.M.d.S.-J.; J.P.H.; L.E.F.; G.C.v.d.L.-L.; E.L.-M.; J.A.W.-H.; H.A.; W.L.W.

f 50, - van: A.F.D.; M.G.W.; W.G.J.I.; W.B.-H.B.; J.D.; J.M.G.; C.B.; E.Z.; J.v.B.-v.d.W.; D.A.M.; P.F.B.B.; M.J.W.; W.F.W.

f 20, - van: W.F.; I.B.v.G.-F.; O.N.; M.J.M.; J.J.O.-v.H.; W.A.B.

f 100, - van: G.W.K.-H.; A.A.v.d.P.-H.; C.A.t.S.; M.H.E.v.B.; M.J.C.H.; M.C.-K.; B.J. en P.G.E.V.O.; N.G.B.; M.P.

verder: W.J.E.K. f 272,50; H.v.D. f 30,-; L.M. f 500,-; F.T.K. f 1000,-; P.A.v.d.C. f 2,50; B.D. f 15,-; N.J.K. f 9,-; G.V.R. f 30,-; K.J.P. f 7,50; D.J.V.R. f 15,-; C.A.B.S.V. f 15,-; A.v.d.M. f 1000,-; A.d.B. f 15,-; S.v.D. f 35,-; Th.L.C.B. f 2,50; C.J.d.B. f 2,50; Fam.H. f 2,50; J.d.W. f 107,-; H.v.S. f 15,-; J.H.L. f 30,-; T.H. f 30,-; G.R.v.U. f 75,-; M.G. f 4,50; J.B. f 57,50; J.B.M. f 15,-; T.F. f 6,-; W.J.V.B. f 4,-; H.Ph.M. f 60,-; F.B. f 300,-; P.M. v.d. f 15,-; E.S. f 15,-.

Periodieke bijdragen: f 1013,50.

TOTAAL ontvangen in de maand juni: f 7.605,50. TOTAAL GENERAAL per eind juni f 50.290,50.

Giften blijven welkom op postgiro 8000 tnv AMRO-Bank AMSTERDAM t.g.v. Medisch Comité NEDERLAND-VIETNAM.

ten en andere onruststokers de handen vrij hebben om ongestraft kleine oorlogjes te voeren. Taylor pleitte voor een grootscheepse uitbreiding van het Amerikaanse leger om het hoofd te kunnen bieden aan dergelijke uitdagingen, en Kennedy wilde dat aan met zijn ideeën over tegen-opstand. Beide meningen staan of vallen met het beschikbaar zijn van mensen, Amerikanen en anderen, om zulke oorlogen op kleine schaal te voeren.

Tussen 1964 en 1966 vloog Dean Rusk de wereld rond om er bij Amerika's bondgenoten in Azië en Europa op aan te dringen troepen naar Vietnam te zenden. Er werden enkele troepen gezonden, maar dit waren er zo weinig dat het eufemisme 'geallieerden' het overvloedige Amerikaanse karakter van de interventie niet kon verhullen. Naarmate het protest tegen de oorlog groeide in de Verenigde Staten, werden verzet tegen de dienstplicht en daarna verzet binnen het leger zelf intensiever. In Vietnam neemt minder dan een vijfde deel van het half miljoen Amerikaanse soldaten deel aan de gevechten; dit komt door de uitgebreide ondersteuningseenheden van het Amerikaanse leger. Hoewel de Amerikanen zich in de gevechten dapper gedragen, zoals we in de operatie 'Hamburger Hill' onlangs zagen, worden de aantallen actief vechtende soldaten toch steeds minder. Vietnam heeft aangetoond dat Amerika niet in staat is grote aantallen soldaten uit zijn eigen mannen of uit andere landen te mobiliseren om in zijn imperialistische oorlogen te vechten. Aan de andere kant hebben de Vietnamezen een bijzonder groot vermogen aan de dag gelegd om nieuwe soldaten voor hun zaak uit de bevolking te rekruteren. Niemand kan gedwongen worden zo dapper en efficiënt te vechten als de Vietnamezen doen in het NBF. De zielige soldaten van het Zuidvietnamese leger zijn een sprekend voorbeeld van het soort soldaten dat je krijgt door dwang en opgelegde dienstplicht. De oorlog is in feite een test geworden voor een belangrijke Chinese stelling over de guerrilla-oorlog, namelijk dat mensen belangrijker zijn dan wapens. De oorlog wordt er onder Nixon één van mensen (Vietnamezen) tegen (Amerikaanse) wapens.

Het kundig en op vele manieren gebruiken van de luchtmacht is het voornaamste Amerikaanse wapen geworden in Vietnam (goed beschreven in Gabriel Bonnet's boek 'La Guerre Revolutionnaire du Vietnam'). Gevechtsvliegtuigen en B-52's hebben de artillerie bijna volledig vervangen; zij hebben in feite soldaten vervangen als de belangrijkste middelen om eenheden van de vijand te vernietigen. Westmoreland gebruikte troepen om contact te maken met de vijand, hij trok ze dan terug en liet vliegtuigen en artillerie aanrukken om de vijandelijke eenheden te decimeren. Helikopters zijn op de meest verschillende manieren gebruikt. Van groot belang voor eventuele tegen opstand gerichte tactieken voor andere landen is het gebruik van helikopters als vliegende kanonnen om opstandelingen in de steden aan te vallen, zoals op de Amerikaanse televisieschermen gezien kon worden tijdens het Têt-offensief van vorig jaar. Maar de verzadigingsbombardeerten van B-52's op vrijwel het hele platteland van Zuid-Vietnam blijven het belangrijkste luchtwapen (bombardeerten die worden aangevuld door ontbladering en oogstvernietiging). Die bombardementen zijn er op gericht de 'oceanen' droog te leggen, om de 'vissen' van hun water te beroven.

Kunnen de Vietnamezen deze algemene slachting overleven en zelfs winnen? Als ze dat kunnen, zal het op dezelfde manier gebeuren waarop ze de afgelopen jaren hebben overleefd en overwonnen. De Amerikaanse regering en haar academische helpers hebben vele studies gepubliceerd over wat maakt dat de Vietcong vecht; sommige van die studies zijn zelfs leerzaam geweest. Maar links heeft opvallend weinig belangstel-

ling getoond voor de Vietnamezen als mensen, en die belangstelling is de laatste maanden nog gedaald. Ho Chi Minh is een bekende en vereerde figuur, maar de andere Vietnamezen blijven vang. Weinig van links luisteren naar Vietnamese muziek; sommigen hebben gelachen om de onhandigheden in Vietnamese films. Eigenlijk zijn de enige films over Vietnam die indruk hebben gemaakt van Amerikanen, Fransen of Cubanen. Misschien staan de Vietnamezen cultureel te ver van de westerlingen af om ze te kunnen begrijpen, en zijn ze daarom ingedeeld in die algemene groep vreemde Aziaten, mensen waar je respect voor moet hebben, maar ondoorgankelijk. Vergeleken met de grote hoeveelheden literatuur over Cuba is er weinig linkse literatuur over Vietnam (dit geldt niet voor de Vietnamese oorlog); Cuba is dichterbij in de westelijke denkwereld. Veel van de Cubaanse muziek is Noordamerikaans en zelfs 'Guantanamera' kun je zingen. Che Guevara leeft meer voor de Amerikanen dan Ho Chi Minh. In de jaren dertig werd Spanje een levende werkelijkheid voor links als een volk, een cultuur, een strijd. Dit is niet het geval met Vietnam. Voor links zijn de Vietnamezen, net als voor de rest van Amerika, nog steeds 'zonder gezicht'.

Dit zou allemaal niet belangrijk zijn in gewone omstandigheden, want geen enkel volk heeft de plicht de cultuur van een ander volk aan te voelen en te begrijpen. Maar vandag zijn we niet alleen getuigen van de vorsteling van de Vietnamezen; we moeten inzien dat als zij onderdrukt worden, hetzelfde zal gebeuren met volksoptanden overall. Als het Pentagon zijn proef van tegen opstandende gerichte technologische tactiek wint, zal het zijn wapenen en ervaringen doorgeven aan de krachten van wet en orde om te gebruiken tegen protesterende en rebellen in Amerika zelf. (Dat heeft het in feite al gedaan.) Links in vele delen van de wereld moet misschien wel spoedig leren de krachten van onderdrukking te weerstaan, net zoals de Vietnamezen dat geleerd hebben. Maar geen enkele studie van de organisatie van de Vietcong zal ooit de bronnen van hun kracht bloot kunnen leggen. Hoe meer men kijkt naar de ideologie en organisatie van de Vietnamezen, des te minder overtuigen zij als factoren van deze kracht. Misschien ligt het geheim in wat Mao Tse-tung 'geestkracht' noemt. Maar 'geestkracht' betekent niets voor de praktische Amerikaanse geest.

Ik weet niet of die geest van liefde voor het land en volk, die ik vorig jaar in Noord-Vietnam en opnieuw in Stockholm zag, jaren geleden hetzelfde was. Ik vermoed dat het in algemene termen aanwezig was, maar de Vietnamese beweging legde in het begin grote nadruk op ideologie en organisatie. Naarmate de verschrompingen van de oorlog toenamen, kwamen de gevoelens van vaderlandsliefde duidelijker naar boven, misschien tot verrassing van de Vietnamezen zelf. Ze begonnen in te zien dat hun soldaten niet vanwege de ideologie of de organisatie vochten, maar vanwege diepere gevoelens. Naarmate deze gevoelens belangrijker werden, werd de beweging menselijker en die menselijkheid werd de belangrijkste bron voor zijn kracht. Ironisch genoeg is het juist het onpersoonlijke technische monster, de Amerikaanse luchtmacht, dat geholpen heeft de Vietnamezen hun uithoudingsvermogen en kracht gegeven heeft.

'Denk aan Vietnam' is niet alleen maar een verplichting die links heeft om druk te blijven uitoefenen om de oorlog te beëindigen, en Vietnam te redden van volkenmoord. Door de Vietnamezen, en niet alleen de Vietnamese oorlog tot leven te brengen, ontdekt links misschien dat zijn eigen mogelijkheden om als revolutionairen van Amerika te houden een bron van kracht en solidariteit kan zijn, die nu niet aanwezig is, omdat ieder z'n eigen gang gaat. Het zich voorstellen van

de Vietnamezen als echte mensen kan de Amerikanen misschien eindelijk doen inzien dat er maar één politieke beweging van betekenis is in Zuid-Vietnam: het Nationale Front voor de Bevrijding van Zuid-Vietnam.

De oorlog zal deze zomer een kritieke fase doormaken. Nixon heeft terugtrekking van sommige Amerikaanse troepen in het vooruitzicht gesteld, en 'president' Thieu zal met grangte verklaren dat hij het eens is met het houden van tien procent op de aantallen vluchten van B-52's door Laird, zullen de manoeuvres van Nixon en Thieu waarschijnlijk vergezeld gaan van een opvoering van de oorlog, in het bijzonder van de vernietiging vanuit de lucht. Er zullen nieuwe records gevestigd worden in het aantal maandelijks afgeworpen bommen. Als het vervangen van mensen door vliegtuigen de verliezers laag kan houden en, met de terugtrekking van troepen, de kosten kan verminderen en als de een of andere goocheltoer de hoop aan kan wakkeren, dat er in Parijs misschien vooruitgang zal worden geboekt, dan kan het Pentagon zijn oorlog voortzette tot beslissende resultaten zijn behaald.

De 'werkgroep actie' van de Stockholm conferentie stelde verschillende manieren van internationale acties voor met betrekking tot Vietnam. Ze riepen op tot boycot-acties tegen Amerikaanse producten, isolatie van en protest tegen Amerikaanse ambtenaren, oproepen tot Amerikaanse soldaten om te weigeren in Vietnam te vechten. En ze deed de aanbeveling veel moeite te doen om de tien punten van het NBF uit te leggen, en vooral, om de Vietnamezen van het Bevrijdingsfront tot levende mensen te maken door middel van de massamedia, in het bijzonder de televisie.

Maar het belangrijkste is dat in de honderden plaatselijke acties die deze zomer en herfst zullen plaatsvinden, het punt Vietnam voortdurend aan de orde gesteld wordt. Hoe moe de Amerikanen de oorlog ook zijn, ze moeten ertan herinnerd worden, dat het lot van de dappere Vietnamezen zal bepalen wat er met hen in hun eigen land zal gebeuren.

Franz Schurmann
(Ramparts, aug. '69)

ANDER WOORDGEBRUIK

Alles bij elkaar genomen heeft het optreden van de Amerikanen op het slagveld nauwelijks meer dan semantische (in woorden) veranderingen ondergaan. Washington gebruikt niet langer de havig-uitdrukking 'maximumdruk' om de achtervolging van de communisten door de geallieerde troepen mee te beschrijven. De nieuwe uitdrukking is 'beschermende reactie' dat minder agressief klinkt. In feite gaat de VS nog steeds door met het zoeken van de vijand - alleen is de vijand moeilijker te vinden. "In principe doen we precies hetzelfde wat we al de tijd gedaan hebben", zegt een hooggeplaatste Amerikaanse officier.

Time, 8 augustus 1969

Stockholm

OPROEP

Conferentie

Het beginnen van de vier-partijen Conferentie over Vietnam in Parijs heeft de hoop gewekt op een vreedzame oplossing van het Vietnamese probleem.

De regering-Nixon echter doet de oorlog in en de bombardementen op Zuid-Vietnam in hevigheid toememen. Zij gaat voort met het schenden van de soevereiniteit en de veiligheid van de Democratische Republiek Vietnam en heeft onredelijke eisen gesteld in Parijs. President Nixon zet de rampzalige en bankroete politiek van Lyndon Johnson voort en zijn benadering wijst op het voornemen de oorlog voort te zetten tegen de mening van de wereldopinie in.

Hier moet een einde aan komen. De globale oplossing in 10 punten, voorgesteld door het Nationaal Bevrijdingsfront op de Conferentie in Parijs, geeft duidelijk blijk van het verantwoordelijkheidsgevoel en de goede wil van de Vietnamezen. Deze oplossing staat borg voor de fundamentele rechten van het Vietnamese volk - onafhankelijkheid, soevereiniteit, eenheid en territoriale onschendbaarheid - zoals die erkend zijn door de Akkoorden van Genève van 1954 over Vietnam. Deze oplossing is in overeenstemming met de reële situatie in Zuid-Vietnam en vormt een uitdrukking van de nationale eenheid en de verlangens van alle geleidingen van de Zuidvietnamese bevolking.

Dit belangrijke document dat door het Nationaal Bevrijdingsfront ter tafel werd gebracht vormt een welkom initiatief om vooruitgang in de Conferentie te Parijs te brengen en een redelijke oplossing om de oorlog in Vietnam te beëindigen en de vrede in Indo-China en Zuid-Oost-Azië veilig te stellen.

Wij roepen alle regeringen en volkeren op om deze tien punten-oplossing te ondersteunen en te eisen dat de regering van de Verenigde Staten de enige noodzakelijke stap doet om de vrede in Vietnam te herstellen, namelijk:

DE VOLLEDIGE TERUGTREKKING VAN ALLE TROEPEN VAN DE VERENIGDE STATEN EN ZIJN BONDGENOTEN ZONDER DAARBIJ ENIGE VOORWAARDE TE STELLEN OVER WAT DAN OOK OM HET ZUIDVIETNAMESE VOLK IN STAAT TE STELLEN ZIJN EIGEN ZAKEN TE REGELEN ZONDER ENIGE BUITENLANDSE INMENGING.

Alleen op deze wijze kan in Vietnam de vrede worden hersteld op basis van eerbied voor de fundamentele nationale rechten van het Vietnamese volk en de werkelijke belangen van het Amerikaanse en van alle andere volkeren.

DE EERSTE ONDERTEKENAARS:

Table with columns: naam, plaats, beroep. Lists names and professions of the first signatories.

Table with columns: naam, plaats, beroep. Continuation of the list of first signatories.

Table with columns: naam, plaats, beroep. Lists names and professions of other signatories.

WE MOETEN HANDELEN!

De oorlog is nog niet beëindigd, de oorlog wordt ook nog niet beëindigd. Zolang de oorlog verder gaat moeten we actie blijven voeren.

Hierboven heeft u de lijst van die eerste ondertekenaars gezien die op de oproep hebben gereageerd en hun handtekening hebben gegeven. Het zijn er een aantal en we danken hen. Maar we willen meer:

- 1. We vragen al onze lezers die nog niet hun handtekening hebben gestuurd - als ze het er mee eens zijn natuurlijk - dat alsnog zo snel mogelijk te doen.
2. We vragen onze lezers zelf handtekeningen te werven, de Oproep van Stockholm over te schrijven of op andere wijze te vermenigvuldigen en naar ons op te sturen.
3. We vragen onze lezers geld te sturen naar postgiro 1281198 t/m Vietnam Bulletin onder vermelding 'Oproep Stockholm'.

We hebben de plicht te handelen. De 'Oproep van Stockholm' is maar één vorm van mogelijke actie. Er zijn talloze andere mogelijkheden: informatieve bijeenkomsten, boycot Amerikaanse producten, hulp aan Amerikaanse militairen die niet langer mee willen werken aan het vernietigingsbedrijf, enzovoorts (zie Stockholmnummer). Overleg met gelijkgezinden in uw omgeving wat u doen kunt.

Meer nieuws over de actie in de komende nummers.

Red. VB

Form for signing: Ondergetekende (titel, naam, voorletters), straat, plaats, beroep. Includes a declaration: verklaart hierbij dat hij zich achter de Oproep van de Stockholmconferentie over Vietnam van 16-18 mei stelt en gaat akkoord met het publiceren van zijn naam onder deze Oproep.

VIETNAM: OORLOG ZONDER EINDE

(Monthly Review, april 1969)

In een verslag uit Washington in de New York Times van 8 maart staat te lezen: "Een ambtenaar van het Ministerie van Buitenlandse Zaken die onlangs terugkeerde van een reeks gesprekken over een aantal universiteiten heeft tot zijn verbazing geconstateerd dat de studenten, die nog slechts zes maanden geleden Washington heftig aanvielen om zijn Vietnampolitiek, nu dat onderwerp nog maar nauwelijks ter sprake brachten. Druk van de publieke opinie is bijna verdwenen." Deze inderdaad opmerkelijke situatie is ongetwijfeld niet ontstaan doordat het vechten is opgehouden of zelfs maar is verminderd. Verliescijfers bedroegen constant meer dan 200 Amerikaanse gesneuvelden iedere week en op het moment dat wij dit schrijven (begin maart) zijn ze zelfs tweemaal zo hoog. Ook bestaat er geen enkele aanleiding te geloven dat de oorzaak ligt in het feit dat de mensen in het algemeen, en zij die in het verleden zo krachtig hebben geprotesteerd in het bijzonder, er plotseling van overtuigd zouden zijn dat de oorlog nu meer hun steun verdient dan een jaar geleden. In dat opzicht is er absoluut niets veranderd.

Wat is dan wel de reden?

Blijkbaar dat het Amerikaanse publiek, het grootste deel van links daarbij inbegrepen, verwacht dat de besprekingen in Parijs in een redelijk nabije toekomst werkelijk zullen leiden tot een oplossing door onderhandelingen. De reden van deze verwachting is niet voor iedereen dezelfde. Waarschijnlijk gelooft de meerderheid van de mensen wat de regering hen vertelt, namelijk dat zij eindelijk op zoek is naar vrede en dat de militaire situatie van dien aard is dat de tegenstanders geen andere keuze heeft dan aanvaardend wat Washington een 'eervolle' regeling noemt. In deze interpretatie is het zich voortvlepen van de onderhandelingen te wijten aan de hoop van de communisten in Parijs te winnen wat ze niet op het slagveld konden winnen. Zodra zij ervan overtuigd zijn dat dit onmogelijk is, zullen zij rijp zijn voor een aanvaardbaar compromis.

Maar heel weinigen van links kunnen hun verwachtingen van een snel einde van de oorlog op dergelijke gronden baseren. Links heeft geleerd vrijwel alles wat de regering over Vietnam zegt te wantrouwen. De meesten van hen weten dat, wat Washington altijd een 'eervolle' regeling heeft genoemd, niets anders is dan het handhaven van een neo-koloniaal marionettenregime in Zuid-Vietnam; zij weten ook dat juist deze strijd tussen neo-kolonialisme en nationale bevrijding geen compromis mogelijk maakt en van het begin af aan de inzet van de strijd is geweest. Waarop baseert links dan wel zijn verwachting van een spoedig einde? Het antwoord lijkt te zijn dat links, of althans dat deel van links dat tot nu toe het middelpunt van de anti-oorlogsbeweging vormde, van twee dingen overtuigd is:

- 1) dat het voortzetten van de oorlog steeds ernstiger schade toebrengt aan de vitale belangen van de heersende klasse in de Verenigde Staten, de internationale positie van de dollar ondermijnt en hulpmiddelen verspillt die besteed hadden kunnen worden aan de steeds grotere raciale en stedelijke crises; en
- 2) dat de heersende klasse haar politiek en haar daden altijd baseert op een verstandelijke berekening van wat haar vitale belangen het beste dient. Dus moet de heersende klasse de oorlog spoedig willen beëindigen en kan men verwachten dat zij dat zelfs zal doen wanneer de prijs het terugtrekken van de Amerikaanse strijdkrachten uit Zuid-Vietnam moet zijn. Een goed voorbeeld van deze denkwijze kan men vinden in Richard Du Boff's bespreking van Juan Bosch's laatste

boek elders in dit nummer van de Monthly Review: "De 'vaders' van het systeem... hebben er duidelijk genoeg van. Wall Street, de internationale ondernemingen, de technocraten van de grote stichtingen, de belangrijkste nieuwsmedia, de internationale bankiers, ze begrijpen allemaal dat de interventie in Vietnam in wezen 'juist' was, maar dat de kracht van het Vietnamse verzet noodlottig is onderschat. De militairen en hun burger-sprekbuizen hebben hen een serie goederen verkocht en de kosten zijn ondraaglijk hoog geworden. De zaak moet geliquideerd worden - en zal dat waarschijnlijk ook worden."

Het eerste probleem waarvoor deze theorie ons plaatst is dat zij vorig jaar met zo goed van toepassing was als nu en dan ook inderdaad gebruikt werd door mensen van links er er de redevoering van Johnson op 31 maart 1968 (waarbij de bombardementen op het Noorden werden beperkt en open vredebesprekingen werden aangeboden) mee te verklaren. Men vertelde ons toen ook dat de heersende klasse er genoeg van had en op het punt stond de strijd op te geven. We moeten echter toegeven dat een dergelijke theorie niet noodzakelijkerwijs haar ongelijk heeft bewezen binnen zo'n korte periode als een jaar; de voorstanders ervan kunnen wijzen, en zij doen dat ook, op een reeks van factoren die kunnen hebben geleid tot uitsel van de verzochte handelingen en het is onmogelijk met enige zekerheid aan te tonen dat een combinatie van dit soort factoren niet werkelijk de hen toegedachte rol heeft gespeeld. Zij onder ons die geloven dat deze theorie onjuist is - en dat altijd al gedacht hebben - dienen er niet alleen op te wijzen dat het niet zo is gegaan maar moeten de theorie zelf aanvallen.

Het verschil van mening ligt niet in het eerste element van de theorie: het voortduren van de oorlog berokkent wel degelijk steeds ernstiger schade aan de vitale belangen van de heersende klasse van de Verenigde Staten. Onjuist is echter dat de heersende klasse - in dit land nu of in enig ander land in enig ander tijdvak - altijd zijn politiek baseerde op een rationeel afwegen van wat het best haar belangen dient. Dit is een ingewikkeld onderwerp dat helaas schromelijk door de sociale wetenschappen is verwaarloosd. We hebben een enorme hoeveelheid studies over de samenstelling van verschillende heersende klassen, maar nauwelijks of geen studies over de dingen, die beslissingen zijn voor het gedrag van heersende klassen. Onder deze omstandigheden bestaat sterk de neiging om formules en mythes te verslijpen voor kennis en analyse. De heersende klasse wordt vaak behandeld alsof het een persoon zou zijn, begiftigd met een eigen geest en een eigen wil. Of men neemt aan dat er een al-machtig directoraat is, dat in het geheim bijeenkomt om de machtsmachine te bedienen. Ook de 'Machtseleite'-theorie van C. Wright Mills, hoewel oppervlakkig gezien wat verrijnd, brengt in werkelijkheid het klasse-gedrag terug tot het gedrag van een specifieke groep individuen. Wanneer men eenmaal het probleem zo heeft ingeperkt kan alles wat wij weten, of menen te weten, over hoe en waarom individuele personen handelen toegepast worden op het klassegedrag. Het eindresultaat is waarschijnlijk volkomen fout.

Dat komt niet omdat klassen niet handelen via individuele personen. Natuurlijk is dat het geval. De fout ligt in de veronderstelling dat mensen net zo zouden denken en handelen als leden van een bepaalde klasse als losstaande individuen. Neem bijvoorbeeld het gebruik maken van geweld. Mensen die in hun privé-leven zouden waagden van het idee een ander menselijk wezen te doden

aarzelen niet massamoord aan te bevelen en eraan deel te nemen wanneer zij geloven dat dat in het nationale (d.w.z. heersende klasse-) belang is. De manier waarop belangen worden beoordeeld en hun onderlinge verhoudingen is al evenmin dezelfde voor een individu als voor een lid van een klasse. We zouden een heleboel voorbeelden kunnen geven van de soort verschillen die we op het oog hebben, maar dat is in deze context nauwelijks nodig. Alleen al het feit dat mensen tegelijkertijd moord kunnen veroorzaken en oorlog kunnen goedkeuren is op zichzelf voldoende om de noodzaak van een aparte theorie van klassegedrag te bewijzen.

We zijn er hier niet op uit om een theorie van klassegedrag te geven, maar we moeten de nadruk leggen op enkele factoren die zeker in een dergelijke theorie zouden voorkomen en zonder welke het onmogelijk is de houding en de politiek van de heersende klasse in de Verenigde Staten ten opzichte van Vietnam te begrijpen. In de eerste plaats ontwikkelt iedere heersende klasse noodzakenlijkerwijze een ideologie - in de specifieke betekenis van een geheel van ideeën en morele standaarden en rationalisaties - die dienst moet doen om zijn privileges en macht te rechtvaardigen. Veel van deze ideologie is wat Engels als eerste heeft genoemd een 'vals bewustzijn': het vervormt de werkelijkheid met de bedoeling de uitgetuigde klassen en volken te overtuigen van de rechtvaardigheid en de onvermijdelijkheid van hun lot. Maar, en dit is het beslissende punt vanuit ons huidige gezichtspunt, hierdoor wordt ook noodzakelijkerwijze het vermogen van de heersende klasse in kwestie (en de men haar verbonden opvoeders en publicisten) uitgeschakeld om de historische situatie te begrijpen waarin het zijn wortels heeft.

Ten tweede betekent het feit dat zij bestaat in een gegeven historische context, dat de politiek die zij ontwerpt en de handelingen die zij uitvoert om haar belangen te beschermen en te bevorderen volledig afhankelijk zijn van haar noodzakelijkerwijze foute interpretatie van de heersende historische krachten en ontwikkelingen in een periode. Als de voorafgaande veronderstellingen juist zijn, dan volgt daaruit dat het alleen maar misleidend is te veronderstellen dat een heersende klasse zijn daden kan baseren (en nog veel minder dat zij dat ook werkelijk doet) op rationele overwegingen van zijn belangen niet kent. Haar hoogste en in het geval van een conflict alles overheersende belang is het voortbestaan van het systeem waarin haar macht en privileges geworteld zijn; en bij de meeste heersende klassen komt de uitbreiding van dit systeem nauwelijks op een lagere plaats. Wat we bedoelen is dat het nastreven van deze doeleinden niets te maken heeft met meetbare gegevens zoals kosten en prijzen en winsten maar juist met historische krachten en ontwikkelingen die nooit kunnen worden nagegaan of worden voorzien, zelfs niet door beste analisten, behalve dan met tamelijk wijde marges, en die door de heersende klassen noodzakelijkerwijs met verschillende graden van ideologische vergissing beoordeeld worden. Het is daarom volkomen fout aan te nemen, dat de politiek van de heersende klasse wordt uitgestippeld op basis van een verstandelijk en betrouwbaar begrip van de realiteiten van een gegeven situatie. De waarheid is dat deze politiek alleen maar begrepen en voorspeld kan worden door een analyse die volledig rekening houdt met de elementen van vergissing en irrationaliteit.

We moeten nog twee factoren in aanmerking nemen wanneer we het hebben over het gedrag van de heersende klasse. Ten eerste: het enorme belang van wat ge-

noemd kan worden 'vaart'. Wanneer een bepaalde beslissing eenmaal genomen is en begonnen is met de uitvoering ervan, dan kan dat eerst gebeuren op een tussende en makkelijk weer omgedaan te maken manier. Maar hoe langer men er mee doorgaat en hoe groter de verplichtingen worden, hoe moeilijker het wordt de zaak te stoppen of rechtsomkeerts te maken. De tweede factor is die van 'gezicht'. Heersende klassen hechten per definitie aan macht en macht is een ingewikkeld verschijnsel. Het komt ongetwijfeld uit de loop van een geweer, zoals voorzitter Mao zegt, maar de mate van macht en de duurzaamheid ervan worden mede bepaald door andere factoren zoals het vermogen om in de behoeften van het volk te voorzien, het ontzag in de beoefening, respect af te dwingen. En in dit geheel speelt 'gezicht' - zelf een mengeling van succes, geloofwaardigheid en waardigheid - een belangrijke rol. Hoe groter de misrekening en hoe verschrikkelijker de mogelijke gevolgen, des te sterker wordt de drang in de heersende klasse opnieuw toe te slaan in plaats van toe te geven, dat ze verkeerd heeft gehandeld. In sommige gevallen is de reden om het gezicht te willen redden niets anders dan valse trots; maar dat is lang niet altijd het geval: het gezichtsverlies ten gevolge van een ernstige nederlaag kan de macht van een heersende klasse ernstig ondermijnen.

Voordat we de Amerikaanse inmenging in Vietnam bezien in het licht van deze beschouwingen over de rol van het bepaald zijn van het gedrag van de heersende klasse, willen we nog de nadruk leggen op één punt dat eigenlijk zeer voor zichzelf spreekt maar toch vaak over het hoofd wordt gezien: de geschiedenis zit vol voorbeelden van heersende klassen, die er niet in geslaagd zijn een uitweg uit crises te vinden en daarom verschrikkelijke en vaak nootlottige nederlagen hebben geleden. En in vele gevallen - misschien zelfs wel in alle gevallen - zijn er voorafstaande leden van de ten ondergang gedoemde klasse geweest die duidelijk het teken aan de wand konden lezen, maar die desondanks toch of niet wilden ingrijpen in de loop der gebeurtenissen of daartoe niet in staat waren. Men hoeft slechts te denken aan Duitsland in de eerste helft van de twintigste eeuw! Tweemaal in een periode van 25 jaar sloeg de Duitse heersende klasse de weg in van ongebreidelde veroveringen en expansie en tweemaal leed het een totale nederlaag. Het is geen praten tevertoefen wat we kunnen zeggen dat beide pogingen van achteraf tot mislukken gedoemd waren. Wat de Engelse historicus A. J. P. Taylor over de eerste poging zegt geldt evenzeer voor de tweede:

"Tijdens de eerste wereldoorlog waren er in Duitsland deelden en maar alternatieven zochten. Deze krachten werden te vinden in al die leden van de 'heersende klassen' - intelligente industriëlen, sceptische generaals, stijve Junkers, bekwame bureaucraten, ja zelfs de kanselier zelf - die geloofden dat Duitsland de oorlog niet kon winnen; maar aangezien een vrede zonder overwinning nog verschrikkelijker problemen met zich mee bracht dan een oorlog waar geen eind aan kwam, was er geen oppositie van betekenis. Ze betruuden de gang van zaken, ze klaagden maar ze gingen akkoord met elke stap die genomen werd om de wereld te veroveren, hoewel zij niet geloofden dat dat ooit mogelijk zou zijn." (A. J. P. Taylor, The Course of German History, Putnam's, 1962, pg. 192)

Laten we nu het probleem van de politiek van de Amerikaanse heersende klasse bezien. Hun eerste bemoediging omstreeks 1950 was duidelijk bedoeld de Fransen te helpen hun gezag over hun Indochinese kolonie van voor de oorlog weer te herstellen, maar het doel op langere termijn was ongetwijfeld de Amerikanen in staat te stellen de Fransen als heersers in dat deel van de wereld te vervangen. Na de Franse nederlaag en hun

terugtocht in 1954 besloten de VS genoeg te nemen met een verdeling van Vietnam naar het type van Korea. Ze installeerden een neokoloniale marionettenregime in Saigon en schonden minachting de Akkoorden van Genève, die een einde hadden gemaakt aan de gevechten. Deze beslissing en de daarop volgende pogingen om ze succes te doen behalen, waren ongetwijfeld gebaseerd op het onvermogen (dat uit de ideologie voortvloeide) de historische werkelijkheid van de Vietnamese situatie te begrijpen. Men dacht over de Vietnamezen als inferieure 'inboorlingen', die of door Amerikaanse macht zouden worden geïmmitideerd of hun bescherming op prijs zouden stellen. Het revolutionaire aspect van het verzet tegen de Franse overheersing was niets anders dan een plaatselijke uiting van de wereldspannende communistische samenwerking met het hoofdkwartier in Moskou (later verhuisd naar Peking). Door deze en verwante verkeerde opvattingen meende de Amerikaanse heersende klasse dat het makkelijk zou zijn om Zuid-Vietnam te maken tot en te handhaven als strategisch gelegen centrum van de belangen van het Amerikaanse rijk in geheel Zuidoost-Azië en het zuidelijk deel van de Stille Oceaan.

Later veranderde het karakter van de inmenging. Het marionettenregime verloor zijn greep op de bevolking en in de tweede helft van 1964 stond het op het punt in elkaar te zakken. Geplaatst voor de keuze uit Vietnam te vertrekken of de oorlog te veramerikaniseren, koos Washington voor de tweede koers. Opnieuw speelden ideologische bepaalde misrekeningen een rol: ongetwijfeld zouden Amerikaanse soldaten met hun enorm superieure uitrusting en vuurkracht in staat zijn korte metten te maken met een samengeraapte bende guerrilla's. Dat was vier jaar geleden en de guerrilla's zijn zowel militair als politiek sterker dan ooit. Aan de Amerikaanse kant is het proces van ontgoocheling, waarvan het begin al kan worden teruggevoerd tot nog voor het begin van de veramerikanisering van de oorlog, reeds ver voortgeschreden: de 'vadersen' van het systeem, zoals Du Boff zegt in de bespreking waarover wij daarnet spraken, hebben er inderdaad genoeg van en zouden niets liever willen dan de hele onderneming op te geven. Maar nu hebben factoren van 'vaart' en gezichtsverlies, die allebei sterk ingaan tegen iedere overeenkomst, die Amerikaanse aanwezigheid in Zuid-Vietnam zou uitsluiten, enorme afmetingen aangenomen.

Het belangwekkendste van de factor 'vaart' is dat zij voor een groot deel berust op belangen die geschapen en opgeblazen zijn tijdens de loop van de Amerikaanse interventie zelf. Critici van de stelling, dat bij de Amerikaanse inmenging imperialistische bedoelingen een rol spelen, hebben er vaak op gewezen dat toen de inmenging begon, het Amerikaanse zakkenveel vrijwel geen belangen in dat land of in het omliggende gebied had. Dat was vijftien jaar geleden zo, maar geldt vandaag niet meer. Een heleboel Amerikaanse ondernemingen en groepen ondernemingen zijn Zuid-Vietnam binnengedrongen. Onder hen zijn de twee grootste Amerikaanse banken (zie Harry Magdoff, 'The Age of Imperialism', deel II, Monthly Review, oktober 1968, p. 18-19), enkele van de grootste bouwondernemingen, enz. In dezelfde jaren heeft de Amerikaanse zaken- en financierswereld zich uitgebreid over het hele gebied van Thailand in het noordoosten tot Australië en Nieuw-Zeeland in het zuidwesten. Maar de belangen in de Vietnamese oorlog zijn geenszins tot Vietnam en de omliggende gebieden beperkt: per slot van rekening wordt het grootste deel van de 30 miljard dollar die aan het militaire budget zijn toegevoegd als een direct gevolg van de oorlog, in de Verenigde Staten zelf besteed en voert dat in wisselende mate het grootste gedeelte van het militair-industrieel complex van het land. Voeg daaraan toe dat een groot aantal staten en kiesdistricten economisch en politiek gebonden zijn door vrijgevigheid

onder invloed van Vietnam en dat een enorme bureaucratie, zowel in het Pentagon als in de verschillende niet-militaire overheidsdepartementen, ingeschakeld is bij het voortzetten van de oorlog - tel dat allemaal bij elkaar op en men krijgt een glimp van een inzicht in de fantastische kracht die nu werkt tegen iedere belangrijke verandering in de politiek van de heersende klasse ten opzichte van Vietnam.

De factor van gezichtsverlies is misschien zelfs nog belangrijker. In 1954 zou het voor de Verenigde Staten relatief gemakkelijk geweest zijn om Vietnam af te schrijven, net zoals China werd afgeschreven door de regering Truman in 1949. Maar vanaf dat moment werd het steeds moeilijker. Het regime in Saigon werd een Amerikaanse marionet en ontving als zodanig allerlei openlijke en indirecte beloftes van hulp en bescherming: het niet nakomen van deze beloftes zou de betrekkingen tussen de Verenigde Staten en letterlijk dozijnen marionettenregeringen en afhankelijke staten over de gehele wereld hebben geschaad. Zolang de Amerikaanse positie in Zuid-Vietnam nog die van een adviseur en helper was, zou het nog mogelijk geweest zijn eruit te draaien: men zou hebben kunnen zeggen, en terecht, dat het Zuidvietnamese regime niet in staat was geblesken om effectief gebruik te maken van het Amerikaanse advies en hulp, en dat daardoor de Verenigde Staten van alle verdere verplichtingen ontslagen waren. Maar zodra de oorlog eenmaal geheel was veramerikaniseerd onderging het hele probleem een kwalitatieve verandering. Het ging niet langer tussen een zwakke en onstabiele regering van een achterlijk land en de communisten maar tussen de almachtige Verenigde Staten van Amerika en de strijdkrachten van een land met ongeveer 15% van de Amerikaanse bevolking en een onseindig klein percentage van het inkomen per hoofd van de bevolking. Als de Verenigde Staten in deze omstandigheden een nederlaag toe zouden geven - en het is duidelijk dat een terugtrekken uit Vietnam niets anders is dan dat - zou een gezichtsverlies betekenen zoals nog niet eerder in de geschiedenis is voorgekomen. De Chinese beweging dat de Verenigde Staten een papieren tijger zijn, zou volkomen bewezen zijn en iedere radicale en revolutionaire beweging in de wereld zou er door worden aangemoedigd te geloven dat wat in Vietnam gelukt is vroeger of later ook elders kan worden herhaald. Hoezeer de 'vadersen' de oorlog ook willen beëindigen, zij kunnen de consequenties ervan van deze aard alleen maar met angstige voorvoelens en ontsteltenis onder ogen zien.

Het lijkt wel of we een situatie hebben bereikt die vergelijkbaar is met die in Duitsland gedurende de eerste wereldoorlog, beschreven in het hierboven afgedrukte citaat van A. J. P. Taylor: net zoals de Duitsers die in die tijd tegen waren, betekent voor onze ongelukkige 'vadersen' een vrede zonder overwinning nog ernstiger problemen dan een eindeloze oorlog. Het enige verschil is dat voor onze 'vadersen' de zaken er nog ernstiger voorstaan omdat het alternatief van een oorlog zonder einde geen vrede zonder overwinning is, maar een nederlaag. Geen wonder dat zij kiezen voor een oorlog zonder eind.

En, laten we ons daarin niet vergissen, een oorlog zonder einde is de juiste naam voor de politiek van de Amerikaanse regering nu, net zoals in het afgelopen jaar. De punten die ter discussie stonden tijdens het 'grote debat', dat achter de schermen plaatsvond in Washington in maart 1968 - in detail beschreven in twee lange artikelen in de New York Times van 6 en 7 maart jl. - waren niet oorlog of vrede, maar escalatie of voortzetten van de oorlog op ongeveer hetzelfde niveau. En de beslissing tegen escalatie (en tegen het Pentagon) werd genomen, omdat de 'vadersen' de kans

op succes gering achten en de kosten te groot in termen van vitale belangen van de heersende klasse. Maar voor zover wij weten is er geen spoor van bewijs (zeker niet in de New York Times-artikelen) dat iemand die invloed kan uitoefenen op de machtsmachine, ooit heeft bepleit om de oorlog in Vietnam te beëindigen op de enige voorwaarden waarop deze beëindigd kan worden. Niet terugtrekken, en geen escalatie: dat is een formule voor een oorlog zonder einde. Niet dat een oorlog zonder einde werkelijk geen einde zal hebben, dat was ook niet het geval in Europa een halve eeuw eerder. Daarom kan het geen kwaad eraan te herinneren wat uiteindelijk Duitsland op de knieën dwong: een militaire nederlaag aan het front en rebelle van het thuisfront.

Wij geloven dat het dezelfde factoren - en niet de kosten, de verliezen, of de bedreiging van de dollar - zullen zijn, die uiteindelijk een einde aan de oorlog in Vietnam zullen maken. Als we gelijk hebben zijn de consequenties daarvan voor de anti-oorlogsbeweging, en zeker voor het linkse deel daarvan, duidelijk en verstrekkend.

(10 maart 1969)

DE-ESCALATIE

Seattle, 10 juli - Regen, marsmuziek, mooie meisjes, confetti... begroetten de eerste GI's die uit Vietnam werden teruggetrokken als onderdeel van president Nixons poging de oorlog te de-escaleren. De 814 man van het 3de bataljon, 60ste infanterie van de 9e infanterie divisie landden gisteren op luchtmachtbasis McChord... Minder dan 200 van de manschappen vochten werkelijk in het 3de bataljon in het Mekongdelta-gebied van Vietnam. Toen het bevel van terugkeer naar de VS aankwam, werden mannen die in Vietnam nog tijd uit te dienen hadden overgeplaatst naar andere eenheden en het bataljon werd gevuld met mannen die toch naar huis moesten. De manschappen zullen niet speciaal vervangen worden in Vietnam. Maar op de dag dat ze hier aan land kwamen verlieten meer dan 1000 man verse troepen de basis voor een periode van een jaar in het oorlogsgebied. Deze maand zullen 10.000 anderen hen volgen.

Steven V. Roberts in de New York Times, 11-7-1969.

MOEILIK TE ONDERSCHIEDEN

"Als we onze inspanning in Vietnam eenvoudig zouden opgeven zou de zaak van de vrede de schade aan het vertrouwen, dat andere landen in onze betrouwbaarheid hebben gesteld, wel eens niet kunnen overleven... het zou het gevaar van een grotere oorlog later enorm vergroten."

Nixon over Vietnam, 14 mei 1969

"Van Berlijn tot Thailand leven mensen wier welzijn voor een deel berust op hun geloof dat zij op onze steun kunnen rekenen in het geval dat zij worden aangevallen. Vietnam aan zijn lot over te laten zou het vertrouwen van al deze volkeren snoekken in de waarde van Amerikaanse beloften. Het resultaat zou een... nog grotere oorlog zijn."

Johnson, 7 april 1965

"We hebben eveneens uitgesloten... het aanvaarden van voorwaarden die zouden neerkomen op een vermomde Amerikaanse nederlaag."

Nixon over Vietnam, 14 mei 1969

"We zullen ons niet terugtrekken... onder het mom van een overeenkomst zonder betekenis."

Johnson, 7 april 1965

6,2 MILJARD DOLLAR IN 5 JAAR VOOR VAN THIEU

De belangrijkste onthulling over onze toekomstplannen met Vietnam is vrijwel onopgemerkt voorbijgegaan op pagina 64 van de pas gepubliceerde hearings van de Senaatcommissie belast met de toewijzing van het budget. We zijn van plan in de komende vijf jaar 6,2 miljard dollar te besteden aan het Zuidvietnamese leger. Het is best mogelijk dat dit niet voldoende is om Thieu in staat te stellen op zijn eigen kracht de oorlog te winnen, maar het zal hem ongetwijfeld voldoende vuurkracht geven om zijn strategie te handhaven. De planning op lange termijn is gericht op inmenging op lange termijn. De dictatuur te handhaven. De planning op lange termijn is gericht op inmenging op lange termijn. De strategie is nog steeds - zoals een ambtenaar van het Pentagon in het privé al meedeelde - om het aantal Amerikaanse gevechtstroepen te verminderen en het niveau van het vechten terug te brengen op een niveau dat het Amerikaanse publiek voor langere tijd kan verdragen. Zelfs Clifford stelt voor een niveau uit de lucht voor bombardementen en voor troepenverplaatsingen te handhaven als de gevechtstroepen het land verlaten hebben.

I. F. Stone's Weekly, 30-6-'69